

Eindverslag verkenning Fonds Windpark Zeewolde

Inleiding.

Om te komen tot een beleidsplan Fonds Windpark Zeewolde is voorzien in een verkenning/verdieping waarbij stakeholders worden betrokken. Met de verkenning wordt een nadere concretisering beoogd die moet leiden tot heldere criteria waaraan toekomstige aanvragen kunnen worden getoetst. De resultaten van de verkenning vormen input voor het op te stellen beleidsplan FWZ, en de bijbehorende subsidieverordening.

In dit verslag komen achtereenvolgens de gevolgde aanpak en de inhoudelijke opbrengst van de verkenning aan de orde.

Aanpak.

Voorafgaand aan de gesprekken met stakeholders zijn oriënterende gesprekken gevoerd met de provinciaal coördinator Fonds Leefbaar Platteland en de Stichting Flever¹. Daaropvolgend zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van achtereenvolgens LTO Zuidelijk Flevoland, Stichting Landschapsbeheer Flevoland, Stichting Flevo-landschap, Verenigd Bedrijfsleven Zeewolde, Natuurmonumenten, de Arme Kant Zeewolde, Voedselbank De Kostmand, IVN Zeewolde, Welzijn Zeewolde, Zeewolde Live, De Verbeelding, het Flevolands Agrarisch Collectief en Woonpalet. Het interview met Staatsbosbeheer heeft om agenda technische redenen niet kunnen plaatsvinden. Voorts zijn benaderd de Natuur en Milieufederatie Flevoland en Vitens. Daar is geen reactie op gekomen.

De gesprekken waren primair gericht op het ophalen van informatie, en hadden zodoende het karakter van een 'informele consultatie'. Naast overeenstemming over de aangesneden onderwerpen, leverden de interviews ook discussiepunten op. De stakeholders zijn op 30 maart in een daartoe belegde bijeenkomst geïnformeerd over de uitkomsten van de verkenning, inclusief een aantal discussiepunten. Ook de leden van de projectgroep waren hierbij aanwezig. De discussiepunten zijn door de deelnemers bediscussieerd en van kanttekeningen, aanscherpingen voorzien, suggesties voor oplossingen. Het verslag van de verkenning en de consultatieavond zijn input voor het op te stellen beleidsplan. Het verslag van de consultatieavond is bijgevoegd (zie bijlage 1)

Opbrengst.

De verkenning was gericht op:

1. De kernbestedingsdoelen duurzaamheid, leefbaarheid en landschap (concretisering en prioritering),
2. Subsidievoorwaarden,
3. Communicatie,
4. Bestuurlijke rollen en verantwoordelijkheden.

De resultaten van de gevoerde gesprekken zullen hieronder samenvattend worden weergegeven. Waar sprake is van uiteenlopende standpunten zal dit worden aangegeven.

Ad 1. Duurzaamheid, leefbaarheid en landschap

Hoofdvraag is wat stakeholders zien als de belangrijkste problemen binnen de kernbestedingsdoelen duurzaamheid, leefbaarheid en landschap? Anders gesteld: welke projecten realiseren de meeste

¹ Flever is een provinciale uitvoeringsorganisatie voor een krachtige samenleving en de arbeidsmarktorganisatie voor de sector zorg en welzijn.

impact? Beantwoording hiervan vraagt om concretisering en prioritering. Door de geraadpleegde fondsbeheerders wordt er overigens op gewezen dat het zaak is af te wegen hoever te gaan met concretisering omdat een zekere abstractie ruimte biedt voor invulling in de praktijk en nog keuzes te maken. Gehanteerde criteria als 'robuust' of 'impact' blijken in de praktijk niet eenduidig en dus niet eenvoudig toepasbaar. Keer op keer afwegen wat dit betekent. Hoofdvraag daarbij: wat wil je bereiken? Je moet het in elk geval kunnen uitleggen aan betrokkenen vooral als je een aanvraag afwijst. Criteria zijn in de praktijk van het beheer van al actieve (provinciale) fondsen een aantal malen bijgesteld. Daarom wordt aanbevolen evaluatiemomenten in te bouwen.

Bevindingen

Algemeen

De interviews hebben geen gedeeld beeld opgeleverd ten aanzien van de vraag welk van de 3 thema's prioritair zou moeten zijn. Dat is te begrijpen omdat elke stakeholder de mogelijkheden van het fonds vanuit de eigen invalshoek beziet. De vraag op welke wijze de meeste impact kan worden bereikt is dan ook niet eenduidig te beantwoorden. Wel wordt sterk benadrukt dat bij de besteding van het fonds het niet moet gaan om de compensatie van de negatieve effecten die het windpark zou kunnen hebben. Projecten zouden daarom bij voorkeur moeten bijdragen aan vernieuwing, aan een project of ontwikkeling met een toegevoegde waarde ten opzichte van het bestaande.

In de gesprekken zijn, variërend qua abstractieniveau, een reeks van mogelijke projecten genoemd (zie hierna) die in aanmerking zouden kunnen komen voor een bijdrage uit het fonds. Wat opvalt is dat veel van de genoemde projecten niet eenduidig zijn in te delen binnen één van de 3 thema's. Verduurzaming van een woonwijk kan ook bijdragen aan de sociale cohesie en leefbaarheid in de wijk. Een gezonde natuur draagt bij aan duurzaamheid (biodiversiteit) maar is ook van belang voor de leefbaarheid (recreatie en volksgezondheid). In het algemeen kan gesteld worden dat projecten die meerdere thema's verbinden interessant zijn vanwege de mogelijk grotere impact die kan worden bereikt.

Verbinding is ook anderszins relevant. In de eerste plaats wordt het belangrijk gevonden dat er bij de voorbereiding en uitvoering van projecten verbinding wordt gelegd met de inwoners van het gebied. Dit kan bewoners mede motiveren zelf bij te dragen in tijd of geld. Dus bewoners, maar ook andere partijen als grondeigenaren, betrekken bij de voorbereiding en uitvoering van projecten door goede communicatie voor en tijdens de rit. Ten tweede wordt het belangrijk gevonden om projecten (mede) te beoordelen tegen de achtergrond van grotere thema's (klimaatbeleid, herstel van natuur en biodiversiteit) en/of bestaande visies en plannen (bv. Bosstrategie Flevoland, Road Map 2020-2023, Adviesrapport lokaal steunpunt cultuureducatie Zeewolde van augustus 2021). Dit om te voorkomen dat subsidies ogenschijnlijk ongericht ('strooigeld') worden verstrekt.

Projecten gericht op duurzaamheid:

- Energieneutraliteit van bedrijventerreinen (Road Map 2020-2023),
- Isolatie van de Roode Schuur. Nu is de Schuur voorzien van het G-label,
- Zonepanelen op alle platte daken. Past uitstekend bij de filosofie van het fonds dat gevoed wordt uit opbrengsten van windenergie,
- Isolatie, van het gas af, warmtetransitie, zonne-energie, laadpalen (met name in bestaande wijken),
- Projecten die biodiversiteit en het zelfherstellend vermogen van de natuur versterken: verbinden van natuurgebieden (gecombineerd worden met recreatieve projecten als b.v. de Grote Trap in het middengebied van Zuidelijk Flevoland), aanleg akkerranden en erfsingels,
- Omschakeling van de huidige landbouw naar duurzame (regeneratieve, inclusieve) landbouw (strokenteelt) of kringlooplandbouw kunnen eveneens positief zijn voor herstel van natuurwaarden,

- Versterken van de lokale economie met name agrarische producten,
- Aanleg voedselbossen. Een voedselbos stelt eisen aan het bodemgebruik en reguleert het grondwater en past in maatregelen gericht op klimaatadaptatie,
- Tegengaan Voedselverspilling,
- Opslagfaciliteit voor de voedselbank in Zeewolde (nu in Lelystad).

Projecten gericht op leefbaarheid:

- Projecten binnen het thema Boer-Burger (versterken van de relatie tussen dorp en buitengebied),
- Sociale veiligheid in het buitengebied (AED, inbraak),
- Veiligheid op bedrijventerreinen,
- Recreatie (inrichting en activiteiten in het buitengebied) en kunst in de openbare ruimte past hier ook binnen,
- Werkervaringsplekken voor inwoners die moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt in relatie tot versterken van de lokale economie,
- (Her)inrichten van de woonomgeving met name gericht op kleinschalige voorzieningen (inrichting binnentuinen, fietsenstalling, gemeenschappelijke ruimtes, aanpassing speeltuintjes) kan bijdragen aan de veiligheid in de woonomgeving,
- Culturele voorstellingen (richten op inwoners in sociaal isolement),
- Projecten gericht op het versterken van de culturele basisinfrastructuur en professionalisering van de cultuureducatie(Adviesrapport lokaal steunpunt cultuureducatie Zeewolde van augustus 2021),
- Cultuureducatie en het aanbod van cultuur zou zich vooral moeten richten op de vorming van Flevolandse/Zeewoldense identiteit (het gevoel ergens bij te horen als voorwaarde voor maatschappelijke participatie).

Projecten gericht op landschap:

- Projecten die biodiversiteit en het zelfherstellend vermogen van de natuur versterken, projecten gericht op het verbinden van natuurgebieden hebben consequenties voor de inrichting en het beheer van het landschap,
- Flevoland heeft (inter)nationaal naam op het gebied van landschapskunst. Dat zou verder kunnen worden versterkt en kunnen fungeren 'vliegwiel' voor toerisme, recreatie en cultuureducatie.

Ad 2. Subsidievoorwaarden

Hierbij gaat het om de voorwaarden als vastgelegd in de subsidieverordening waaraan een project resp. een subsidieaanvraag moet voldoen. In de interviews kwamen een groot aantal onderwerpen aan de orde, zowel van 'principiële' als meer technische aard. Hieronder worden deze uitgewerkt. Unaniem was men over de noodzaak om de aanvragen, zowel inhoudelijk (welke informatie moet de aanvraag bevatten) als procesmatig zo eenvoudig mogelijk te houden. Voorkomen moet worden dat het geld gaat naar administratieve rompslomp en hoge overheadkosten. Niet sterven in schoonheid, dat schrikt potentiële aanvragers af.

De in het kader van deze verkenning geraadpleegde fondsbeheerders onderschreven de wenselijkheid hiervan maar wezen tegelijkertijd op de in hun ervaring weerbarstige praktijk. Veel aanvragers worstelen met het ogenschijnlijk eenvoudige format voor de aanvraag. Over het 'gemak' van het format van het Fonds Leefbaar Platteland wordt verschillend geoordeeld.

Bevindingen

Budgettering per doelstelling. Hiermee kan je vooraf de zwaarte van elke doelstelling tot uitdrukking brengen. Budgettering kan zinvol zijn om bepaalde doelen veilig te stellen. Dit vraagt bezinning vooraf over de vraag welke doelen belangrijk gevonden worden en welke minder. Hiervoor is aangegeven dat de verkenning geen duidelijke prioritering van de kerndoelstellingen heeft opgeleverd. Dit maakt budgettering vooraf lastig te onderbouwen. Het merendeel van de stakeholders pleitte mede daarom voor een integrale afweging op basis van toegevoegde waarde. Er ligt een rol voor de beoordelingscommissie die de ruimte heeft projecten te beoordelen.

Stapel van regelingen. Het wordt als te beperkend gezien indien het fonds bestemd is voor projecten die niet vanuit andere fondsen kunnen worden gefinancierd. De mogelijkheid om bij de financiering van een project gebruik te maken van meerdere fondsen wordt niet als bezwaar ervaren. Of dit in de praktijk ook realiseerbaar is hangt ook af van hoe andere fondsen hiermee omgaan. Bij het Fonds Leefbaarheid Flevoland is daar niet voor gekozen. Er is wel een relatie met de eis van eigen bijdrage. De som van eigen bijdrage en de bijdragen uit fondsen mag in elk geval de 100% niet overschrijden.

Drempelbedrag. Hierbij lopen de meningen uiteen. Voor het hanteren van drempel pleit het beperken van een grote hoeveelheid subsidieaanvragen van geringe omvang waardoor de overheadkosten stijgen. Daarnaast zou het fonds zich vooral moeten richten op grotere projecten omdat hiermee meer rendement zou kunnen worden bereikt. Tegenover dit risico van 'versnippering' wordt aangevoerd dat, wil je burgerparticipatie bevorderen, je ook rekening moet houden met kleinere projecten. Die kunnen heel waardevol zijn en het draagvlak voor het fonds binnen de Zeewolde samenleving versterken. Bovendien is de gewenste hoogte van een drempelbedrag lastig te bepalen. Drempelbedrag stellen op €15.000 – €20.000. Tegen de achtergrond van de vraag wat je wil bereiken. Leidt die afweging tot een accent op grotere projecten of op 'strooigeld'?

Wie komen in aanmerking? Bij voorkeur organisaties/rechtspersonen. Bij het Fonds Leefbaar Platteland kunnen particulieren 'in vereniging' een aanvraag doen. Het hoeft niet per se een rechtspersoon te zijn. Eventueel vastleggen dat zij zich laten bijstaan door een subsidiebureau.

Eigen bijdrage. De voorwaarde van een eigen bijdrage benadrukt de verantwoordelijkheid en betrokkenheid van initiatiefnemer waardoor er ook meer garantie is voor continuïteit van het project. Criteria voor de omvang van de eigen bijdrage zijn lastig te objectiveren. Kan in bepaalde gevallen, vooral bij projecten van geringe omvang, blokkade zijn voor realisatie van een project. Dan moet je ook bereid zijn tot 100% financiering. Je kunt van een groep bewoners niet altijd verwachten dat zij eigen geld steken in het project. Zo voorkom je ook dat alleen grotere (commerciële) organisaties gebruik maken van het fonds. Dit pleit voor per geval beoordelen of eigen bijdrage gewenst is. Afhankelijk van het doel zou ook 100% financiering niet uitgesloten moeten zijn. Eigen financiële bijdrage in principe wel maar ook afhankelijk van het doel dat je wil bereiken. Eigen bijdrage stimuleert de eigen betrokkenheid ('wat heeft men er zelf voor over') en verantwoordelijkheid voor het project. En voorkomt 'hand ophouden-gedrag'.

Meerjarige financiering. Moet zeker niet worden uitgesloten. Het gaat er vooral om dat een initiatief nieuwe kansen creëert. Investerings of bepaalde activiteiten zijn niet altijd binnen 1 kalenderjaar te doen maar vragen soms meerjarige inspanning om op termijn rendement op te kunnen leveren. Dit tast het eenmalige karakter van de subsidie niet aan. Het is daarom te onderscheiden van structurele financiering. Continuïteit van het project moet wel gewaarborgd zijn. Voorwaarde van cofinanciering en eigen bijdrage kunnen hieraan bijdragen.

Continuïteit en uitvoerbaarheid. Een goed idee is niet voldoende. Bestuurlijke borging en medewerking van grondeigenaren is essentieel. Ook moet sprake zijn van een toegeruste uitvoeringsorganisatie. Aan de aanvraag moeten eisen gesteld worden ten aanzien van uitvoerbaarheid (bv. Is rekening gehouden met structurele kosten van onderhoud) en draagvlak (b.v. overeenstemming met de grondeigenaar). Eis van continuïteit minder tot niet van toepassing op kleine projecten of eenmalige projecten (b.v. businesscases).

Commerciële bedrijven. Over de vraag of (commerciële) bedrijven in aanmerking moeten kunnen komen voor subsidiering vanuit het fonds wordt verschillend gedacht. Bedrijven hebben een winstdoelstelling en dit pleit voor het uitsluiten van bedrijven. Dus niet, tenzij het gaat om een innovatief project dat ook maatschappelijke meerwaarde heeft en/of er sprake is van een onrendabele top? Het kan nodig zijn om met een bijdrage het bedrijf over de drempel te helpen om toch een bepaalde activiteit te organiseren die bijdraagt aan leefbaarheid of duurzaamheid in Zeewolde die zonder subsidie niet van de grond zou zijn gekomen. Uitgangspunt moet zijn dat in alle gevallen het bedrijf ook zelf investeert, dus nooit 100% subsidie. De mate waarin moet per geval bepaald worden.

Overheidsorganisaties. Komen niet in aanmerking omdat zij beschikken over reguliere inkomsten en eigen politieke afweging maken over de besteding van de middelen.

Fonds is exclusief voor Zeewolde. Fonds is alleen bestemd voor organisaties uit Zeewolde (of die actief zijn op het grondgebied van Zeewolde). Projecten uit Zeewolde zijn vaak 'te klein' voor landelijke fondsen. Stapeling met andere fondsen ook hier niet uitsluiten.

Geen compensatie. Fonds mag niet gebruikt worden om bezuinigingen te compenseren of voor kerntaken van de organisatie. Subsidie uit het fonds mag ook niet in de plaats komen van een reguliere gemeentelijke subsidie. Zal in de praktijk goed bewaakt moeten worden omdat er sprake kan zijn van een 'grijs' gebied.

Ad 3. Communicatie

Doel is dat het beschikbare geld ook uitgegeven wordt en dat vraagt om goede communicatie gedurende het gehele proces dat een project doorloopt.

Bevindingen

Communicatie vooraf. In vrijwel alle gesprekken werd het belang van een goede communicatie benadrukt. Fondsbeheerders ervaren dat 'onbekend onbemind' maakt. Grotere organisaties weten het fonds meestal wel te vinden maar burgerinitiatieven zijn schaars. Door breed bekendheid te geven aan het fonds en de wijze waarop subsidies kunnen worden aangevraagd. En op welke wijze daarbij ondersteuning kan worden gegeven. Hiertoe zijn verschillende communicatiekanalen beschikbaar (lokale kranten, lokale omroep Zeewolde, nieuwsbrieven, advertenties).

Communicatie over de besluitvorming. Beoordelingscommissie en college moeten duidelijk maken welke projecten zijn gehonoreerd en welke niet. Ook de overwegingen die daarbij een rol gespeeld hebben moeten duidelijk worden gecommuniceerd. Dat is relevante informatie voor toekomstige initiatiefnemers (lokale kranten, lokale omroep Zeewolde, nieuwsbrieven). En kan bijdragen aan draagvlak voor het fonds.

Communicatie over de uitvoering van projecten. Versterkt de betrokkenheid van inwoners bij de projecten. Kan eventueel ook ingezet worden als middel om de voortgang van projecten te

monitoren (in plaats van papieren verantwoording?). Ook de bereikte resultaten kunnen op deze manier in beeld worden gebracht (lokale kranten, lokale omroep Zeewolde, nieuwsbrieven, livestreams).

NB. In de vergadering van 8 april 2022 heeft de projectgroep het belang van effectieve communicatie over het fonds en het subsidieproces (van aanvraag tot verantwoording) benadrukt. Het wordt belangrijk gevonden dat alle inwoners van Zeewolde goed worden geïnformeerd over het bestaan van het fonds, de doelstellingen en de mogelijkheden van subsidiering. De wijze waarop aan de communicatie op creatieve wijze invulling kan worden gegeven, vraagt nadere bezinning. Ten behoeve van de uitwerking van dit onderwerp en besluitvorming daarover is een notitie opgesteld, die als bijlage bij dit verslag is gevoegd (zie bijlage 2).

Ad 4. Bestuurlijke rollen en verantwoordelijkheden

Hierbij gaat het met name over de taak- en rolverdeling tussen de gemeente (i.c. college van BenW) en de beoordelingscommissie. Ook over de samenstelling van de beoordelingscommissie zijn opmerkingen gemaakt.

Bevindingen

Rol beoordelingscommissie. Instellen van een externe beoordelingscommissie wordt breed onderschreven (vanuit objectiviteit en deskundigheid, depolitisering). Zo'n commissie heeft meer speelruimte dan het college. Kan zo nodig ingediende subsidieverzoeken nog eens terugleggen (heroverweeg nog eens op aantal elementen). College moet direct een besluit nemen!

Rol BenW. BenW besluiten over de aanvraag. Tegen die besluiten is dan beroep mogelijk. Dit kan administratieve lasten tot gevolg hebben die niet moeten worden onderschat. Wat kan het gemeentelijk apparaat aan? Aangenomen wordt dat de hieruit voortvloeiende kosten voor rekening zijn van de gemeente.

Mandaat. Er zijn ook modellen mogelijk waarbij de besluitvorming wordt gemandateerd aan de externe commissie. Vraagt wel een sluitende juridische regeling. Variant is om alleen de uitvoering extern onder te brengen.

Samenstelling beoordelingscommissie. Qua samenstelling moet een dergelijke commissie een goede afspiegeling zijn van het buitengebied en het dorp en worden samengesteld uit inwoners van Zeewolde met een brede maatschappelijke achtergrond die op persoonlijke titel opereren. En dus niet uit vertegenwoordigers van bepaalde organisaties of belangengroepen. Anders 'politiseer' je ongemerkt de besluitvorming.

Ondersteuning. Ondersteuning bij het opstellen van aanvragen lijkt geboden. Er komt nogal wat bij kijken voor je een ontvankelijke aanvraag kunt indienen die aan alle voorwaarden voldoet. Dat zou je in handen moeten leggen van de adviescommissie die op zoek kan naar een groep vrijwilligers die dit op zich nemen.

Zeewolde, 1 mei 2022

Bijlage 1

Verslag bijeenkomst stakeholders Fonds Windpark Zeewolde

Datum: 30 maart 2022

Locatie: Raadszaal gemeentehuis Zeewolde

Aanwezigen:

- Jan Klop en Erik Seinhorst (Voedselbank De Kostmand)
- Marina van Arendonk (De Verbeelding)
- Jaap Ladders en Carla Dekker (LTO)
- Wim van den Noort (Verenigd Bedrijfsleven Zeewolde)
- Wim van de Koppel (Stichting Arme Kant Zeewolde)
- Lydia Waterreus, Gerda Koornstra, Joke Captijn (IVN Zeewolde)
- Wim Veldboom en Co'nn Rennen (Windpark Zeewolde)
- Jan Nieuwenhuis en John de Vries (gemeente Zeewolde)
- Cees de Vries (adviseur verkenning stakeholders)

Doel van de bijeenkomst was het terugkoppelen van de oogst die door Cees de Vries is opgehaald naar aanleiding van gesprekken met stakeholders over het opstellen en uitvoeren van het Fonds Windpark Zeewolde. Tevens was het doel van de bijeenkomst het bespreken van een aantal dilemma's vanuit die oogst. Niet alle gesproken stakeholders waren deze avond aanwezig.

De bijeenkomst werd ingeleid door de heren Wim Veldboom en Co'nn Rennen namens het bestuur van Windpark Zeewolde. Vervolgens is door Cees de Vries met behulp van een PP-presentatie ingegaan op de resultaten van de gevoerde gesprekken en zijn de dilemma's besproken.

Hierbij een weergave van de belangrijkste elementen/adviezen van de avond:

1. Het kernbestedingsdoel 'landschap' kan goed verbonden worden aan het thema recreatie. Ons landschap mag gezien worden dus een fietspad of infobordjes mogen onderdeel zijn van een aan te vragen initiatief;
2. Indien een initiatief betrekking heeft op meerdere kernbestedingsdoelen, dan kunnen ook de partners, die verbonden zijn aan die kernbestedingsdoelen, aan elkaar gekoppeld worden. Dit leidt mogelijk tot nieuwe verbindingen, nieuwe coalities en nieuwe initiatieven;
3. Er werd helder aangegeven dat het goed is om een verschil aan te brengen tussen kleinere en grotere projecten. Dit kwam terug bij het bespreken van de aanvraag, het drempelbedrag, de eigen bijdrage en de verantwoording. Het zogenaamde staffelen. Hierdoor neemt mogelijk de bureaucratie toe, want staffelen betekent ook dat er allerlei grensgevallen zullen zijn en dat vraagt om een strakkere beoordeling. Vanuit de stakeholders kwam naar voren dat het goed is om in ieder geval een onderscheid te maken tussen kleinere en grotere projecten. En om bij deze kleinere projecten het aanvragen, beoordelen

en verantwoorden makkelijker te maken. Er werd aangegeven te bezien of er nog een verdere staffeling nodig is;

4. Vanuit de stakeholders werd (logischerwijs) aangegeven dat het goed zou zijn als een subsidie snel beschikbaar komt. Daar hoort ook de optie van voorfinanciering bij, waarbij de kleinere projecten mogelijk automatisch voor voorfinanciering in aanmerking komen;
5. Je wilt de impact van een project kunnen toetsen. We moeten ervan af dat impact alleen wordt uitgedrukt in en getoetst op basis van geld. Marina van Arendonk heeft informatie beschikbaar over het bepalen en toetsen van impact en stuurt dit door naar John de Vries;
6. Wim van den Noort verwijst naar de BIZ-verordening als voorbeeld-verordening. Daar fungeert de overheid ook min of meer als een doorgeeforgaan van geld van anderen. Een vergelijkbare constructie geldt ook voor het Fonds Windpark Zeewolde. Er is bewust gekozen om het geld in beheer te geven van de gemeente. De overheid is gebonden aan regels op het gebied van zorgvuldigheid, transparantie en objectiviteit. Tevens zorgt de formele afhandeling van de subsidie voor de mogelijkheid van bezwaar en beroep, waardoor er sprake is van een gedegen procedure en dat zorgt voor vertrouwen;
7. Het aantonen van continuïteit is voor kleinere clubs lastig. Het streven is om de subsidie te beleggen bij organisaties die levensvatbaar zijn en blijven. Daarnaast is het streven er ook op gericht om aangevraagde initiatieven langdurig in stand te houden. Mogelijk kan de staffeling hier uitkomst in bieden door bij kleinere projecten minder nadruk te leggen op de continuïteit;
8. Vanuit de stakeholders kwam de belangrijke oproep om een positieve sfeer/vertrouwen te creëren rondom het fonds, waardoor er binnen de Zeewolder gemeenschap enthousiasme en inspiratie ontstaat en waardoor er constant nieuwe initiatieven ontstaan. Hierbij speelt communicatie een belangrijke rol;
9. Het blijft belangrijk een goed onderscheid te maken tussen drempelbedrag, eigen bijdrage, cofinanciering en stapeling van subsidies. Goede definities en heldere keuzes op dit gebied zijn noodzakelijk;
10. Het begrip 'kwaliteitsverbetering' moet zodanig geformuleerd worden dat eruit blijkt dat sprake is van innovatie/vernieuwing en moet daarmee ook helder maken dat regulier en wettelijk bepaalde activiteiten hier niet onder vallen;
11. Het zou mooi zijn als er naast een beoordelingscommissie een team van vrijwilligers kan worden opgericht, die organisaties en bewonerssamenwerkingen ondersteunen bij het invullen van het aanvraagformulier. De stakeholders geven aan dat dat gescheiden moet worden van de beoordelingscommissie, maar dat betekent wel weer het optuigen van een nieuwe club mensen. Het zou ook mooi zijn als binnen de samenleving ervaren organisaties bereid zijn anderen te helpen bij een aanvraag;
12. Er wordt door de stakeholders gesteld dat het verstandig is eerder te evalueren dan na 5 jaren. Om kinderziektes en onbedachte knelpunten snel weg te nemen, is het handiger om

elke twee jaar te evalueren en desnoods in de beoordeling in den beginne iets coulanter te zijn;

13. Een beoordelingscommissie moet niet uit vier maar uit vijf mensen bestaan. Consensus is mooi, maar er zal toch soms gestemd moeten worden;
14. De geplande openstelling in 2023 zou na de eerste uitkering in juli 2023 zijn. Het zou ook zo ingericht kunnen worden dat niet gewacht wordt op deze eerste uitkering maar dat initiatiefnemers de gelegenheid krijgen vanaf april 2023 al een aanvraag (tot september) in te dienen.

De resultaten van de verkenning én het verslag van deze bijeenkomst worden als input meegenomen bij het opstellen van het beleidskader en de bijbehorende gemeentelijke verordening bij het Fonds Windpark Zeewolde.

Het definitieve beleidskader zal na de zomer door bestuur WPZ, college en Raad worden vastgesteld.

Vervolgens zal in het najaar van 2022 de verordening vastgesteld worden. Het is mogelijk hier een zienswijze op in te dienen.

Bijlage 2

Fonds Windpark Zeewolde: Voor en door inwoners van Zeewolde

Inleiding

In de vergadering van 8 april 2022 heeft de projectgroep het belang van effectieve communicatie over het fonds en het daaraan verbonden subsidieproces (van aanvraag tot verantwoording) benadrukt. Het is van belang dat alle inwoners van Zeewolde goed worden geïnformeerd over het bestaan van het fonds, de doelstellingen en de mogelijkheden van subsidiering. De wijze waarop aan de communicatie op creatieve wijze invulling kan worden gegeven, vraagt nadere bezinning. Ten behoeve van de discussie en besluitvorming in de projectgroep is deze notitie opgesteld. Ik maak daarbij onderscheid tussen communicatie die zich richt op het fonds, het subsidieproces en de gesubsidieerde projecten.

Het fonds

De communicatie richt zich in de eerste plaats op het bestaan van het fonds, de relatie met het windpark en de achterliggende doelstellingen. Bij dit laatste is van belang duidelijk te maken dat het fonds

- Er is voor inwoners en maatschappelijke organisaties die actief zijn in Zeewolde.
- Bedoeld is voor projecten/activiteiten die bijdragen aan verduurzaming, versterking van de leefbaarheid en het landschap
- En dat het moet gaan om vernieuwende projecten.

In de communicatie is dit de eerste en een belangrijke stap. Het gaat er in deze fase om dat:

1. Het fonds op effectieve wijze onder de aandacht wordt gebracht van de inwoners van Zeewolde en maatschappelijke organisaties die actief zijn in en voor Zeewolde. Vraag hierbij is hoe we inwoners en organisaties hierbij kunnen betrekken om te voorkomen dat de communicatie 'ontaardt in eenrichtingsverkeer'. Een flyer 'huis aan huis' verspreiden en Zeewolde Actueel is één mogelijkheid maar wellicht is het nuttig om maatschappelijke organisaties die actief zijn in Zeewolde hierbij te betrekken. Zij beschikken elk over hun eigen netwerk en communicatiekanalen en kunnen worden uitgenodigd mee te denken over hoe de inwoners van Zeewolde het best kunnen worden bereikt en op welke wijze zij kunnen bijdragen. Hoe beter je er in deze fase in slaagt het fonds onder de aandacht te brengen hoe groter de kans dat:
2. Inwoners en maatschappelijke organisaties zich uitgedaagd voelen om creatieve en innovatieve ideeën – zo nodig samen met anderen - om te zetten in uitvoerbare projecten die voor subsidie in aanmerking komen. De suggestie is gedaan voor een ideeënmarkt waar inwoners en maatschappelijke organisaties worden uitgenodigd om projecten (in wording) te presenteren ('pitches') en/of met elkaar te verkennen. Zo'n bijeenkomst kan ook nuttig zijn om te bepalen welke ondersteuning eventueel nodig is om tot een goede aanvraag te komen.
3. Voor initiatiefnemers duidelijk is hoe de besluitvorming over subsidieaanvragen plaatsvindt (rol beoordelingscommissie, bestuur Windpark Zeewolde, college van BenW).

Subsidieproces en projectuitvoering

In de tweede plaats gaat de communicatie over de het subsidieproces, van aanvraag tot en met verantwoording. De wijze waarop de communicatie wordt vormgegeven en de communicatiemiddelen die worden ingezet moet worden afgestemd op de fase waarin een project zich bevindt.

1. Fase van de aanvraag.

Hierbij gaat het om effectieve voorlichting over de meer ‘technische’ zaken: de mogelijkheden van subsidiering en de daarbij geldende voorwaarden. Waaraan moet een aanvraag voldoen (het aanvraagformulier) en hoe ziet de verantwoording achteraf eruit? Een vast aanspreekpunt binnen de gemeentelijke organisatie waar initiatiefnemers terecht kunnen met eventuele vragen is belangrijk.

2. Fase van de besluitvorming.

In de verkenning is benadrukt dat beoordelingscommissie en college duidelijk moeten maken welke projecten zijn gehonoreerd en welke niet. Ook de overwegingen die daarbij een rol gespeeld hebben moeten duidelijk worden gecommuniceerd. Dat is niet alleen van belang voor de aanvragers maar ook relevante informatie voor toekomstige initiatiefnemers. En het kan bijdragen aan draagvlak voor het fonds. In deze fase is het vooral een kwestie van ‘eenrichtingsverkeer’ van bestuur naar inwoners en maatschappelijke organisaties. In de communicatie benadrukken dat het college niet kan besluiten zonder instemming van het bestuur van het Windpark. Communicatiemedia: persberichten, lokale kranten, lokale omroep Zeewolde, nieuwsbrieven.

3. Fase van uitvoering van projecten.

Inhoudelijk is interessant om de uitvoering van projecten te volgen en onder de aandacht te brengen van de inwoners van Zeewolde. Door aandacht te geven aan projecten die door het fonds worden gesubsidieerd, blijft ook het fonds zelve in beeld en kunnen andere inwoners en organisaties worden gestimuleerd een aanvraag in te dienen. Hierdoor kan de betrokkenheid van inwoners bij het fonds en de projecten worden versterkt. Ook de bereikte resultaten kunnen op deze manier in beeld worden gebracht. Belangrijk om dit tevoren duidelijk met initiatiefnemers te bespreken en suggesties van hun kant te betrekken bij de uitwerking. Communicatiemedia: lokale omroep Zeewolde, livestreams, rondleidingen, lokale kranten, nieuwsbrieven.

4. Fase van verantwoording.

In de subsidieverordening wordt vastgelegd in welke gevallen verantwoording moet worden afgelegd en welke eisen daaraan worden gesteld. Gebruikelijk is de ‘papieren’ verantwoording. Maar als geredeneerd wordt vanuit betrokkenheid of draagvlak schiet deze vorm tekort. Beter is aansluiting te zoeken bij andere vormen. Het fonds biedt de mogelijkheid te experimenteren met een andere wijze van verantwoording. Creëer hiervoor ruimte in de nog op te stellen subsidieverordening. Veel projecten leveren letterlijk een zichtbaar resultaat op. Dan levert b.v. een werkbezoek met toelichting en presentatie ter plekke over het bereikte resultaat en hoe het subsidie uit het fonds daaraan heeft bijgedragen (inclusief de mogelijkheid van vraag en antwoord) waarschijnlijk meer voldoening op bij alle partijen. Ook hier kunnen communicatiemedia een ondersteunende rol spelen: lokale omroep Zeewolde, livestreams, lokale kranten, nieuwsbrieven.